

Sygn. akt IV KK 375/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Andrzej Siuchniński (sprawozdawca)

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Andrzeja Pogorzelskiego
sprawy **W. Z.**

skazanego za przestępstwa z art. 193 k.k. i innych

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 12 września 2019 r.,

kasacji, wniesionej przez Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego

od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. akt II K (...),

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

W. Z. został oskarżony o to, że:

- I. w dniu 15 grudnia 2016 r. w K., woj. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości, wbrew woli M. Z., wdarł się do jej pomieszczenia mieszkalnego, a następnie znieważył ją słowami powszechnie uznanymi za obelżywe oraz groził jej pozbawieniem życia, a groźba ta wzbudziła w zagrożonej uzasadnioną

obawę, że zostanie spełniona, a ponadto dusił ją i szarpał za włosy, w wyniku czego doznała ona obrażeń ciała w postaci wielomiejscowego otarcia naskórka twarzy i szyi, wybroczyny krwawej na śluzówce jamy ustnej policzka prawego, niewielkiego obrzęku prawego policzka, które to naruszyły prawidłowe działanie narządów jej ciała na okres poniżej dni siedmiu, a nadto w wyniku pchnięcia małoletniego A. Z. na biurko spowodował u niego uraz kończyny prawej w postaci stłuczenia uda prawego oraz zasinienia uda prawego po stronie bocznej z uszkodzeniem naskórka, co naruszyło czynności narządów jego ciała poniżej 7 dni, tj. o czyn z art. 193 k.k. i art. 217 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.,

II. w dniu 26 grudnia 2016 r. w K. , woj. [...], znajdując się w stanie nietrzeźwości, znieważył M. Z. słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, a nadto groził jej przy użyciu noża pozbawieniem życia, a także groził jej uszkodzeniem samochodu będącego w jej użytkowaniu, a groźba ta wzbudziła w zagrożonej uzasadnioną obawę, że zostanie spełniona, tj. o czyn z art. 217 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

W toku przesłuchań w charakterze podejrzanego w dniach 11 i 17 lutego 2017 r. W. Z. wyraził zgodę na skazanie bez rozprawy i wymierzenie mu za zarzucone czyny kar - odpowiednio - 6 i 2 miesięcy pozbawienia wolności, z orzeczeniem kary łącznej w wymiarze 7 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat i ustanowieniem dozoru kuratora. Oskarżony zgodził się również na orzeczenie obowiązków w postaci powstrzymania się od nadużywania alkoholu i przeproszenia pokrzywdzonej M. Z. na piśmie a także orzeczenie zakazu kontaktowania się w jakiejkolwiek formie i zbliżania się do M. Z., na odległość mniejszą niż 30 metrów przez okres 3 lat.

W dniu 28 kwietnia 2017 r. prokurator skierował wraz z aktem oskarżenia wnioski w trybie art. 335 § 2 k.p.k. o wydanie wyroku skazującego W. Z. na posiedzeniu i wymierzenie mu:

- za czyn I - kary 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- za czyn II - kary 2 miesięcy pozbawienia wolności,
- kary łącznej w wymiarze 7 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby.

Oskarżyciel publiczny wnioskował również o oddanie oskarżonego w okresie próby pod dozór kuratora sądowego oraz o zobowiązanie go do powstrzymywania się od nadużywania alkoholu i przeproszenia pokrzywdzonej na piśmie a także o orzeczenie zakazu kontaktowania się w jakiegokolwiek formie i zbliżania się do pokrzywdzonej na odległość mniejszą niż 30 metrów przez okres 3lat.

W toku posiedzenia w dniu 28 czerwca 2017 r. prokurator doprecyzował wniosek w zakresie obowiązku przeproszenia pokrzywdzonej na piśmie poprzez wskazanie, iż oskarżony winien to uczynić w terminie miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku.

Sąd Rejonowy w W. wyrokiem z dnia 28 czerwca 2017 r., sygn. II K (...), wydanym na posiedzeniu, w obecności prokuratora i oskarżyciela posiłkowego działającego w imieniu małoletniego pokrzywdzonego A. Z. oraz pod nieobecność prawidłowo powiadomionych o terminie: oskarżonego i pokrzywdzonej M. Z.:

1. uznał oskarżonego W. Z. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie pierwszym aktu oskarżenia stanowiącego występki z art. 193 k.k. i art. 217 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę 6 miesięcy pozbawienia wolności;
2. uznał oskarżonego W. Z. za winnego popełnienia czynu zarzucanego mu w punkcie drugim aktu oskarżenia stanowiącego występki z art. 217 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za to na mocy art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył karę 2 miesięcy pozbawienia wolności;
3. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar orzeczonych w punktach 1 i 2 wyroku orzekł karę łączną 7 miesięcy pozbawienia wolności;
4. na mocy art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 1 k.k. i art. 73 § 1 k.k. wykonanie orzeczonej w punkcie 3 wyroku kary łącznej pozbawienia wolności warunkowo zawiesił W. Z. na okres próby wynoszący 3 lata i oddał go na ten czas pod dozór kuratora;
5. na mocy art. 72 § 1 pkt 5 k.k. zobowiązał oskarżonego W. Z. do powstrzymania się od nadużywania alkoholu;
6. na mocy art. 72 § 1 pkt 2 k.k. zobowiązał W. Z. do przeproszenia na piśmie pokrzywdzonej M. Z. w terminie 1 miesiąca od daty prawomocności wyroku;

7. na mocy art. 41a § 1 i 4 k.k. oraz art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec W. Z. na okres 3 lat zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej M. Z. na odległość mniejszą niż 30 metrów oraz zakaz nawiązywania jakiejkolwiek formy kontaktu z wymienioną pokrzywdzoną.

Orzeczenie nie zostało zaskarżone przez strony i uprawomocniło się w dniu 6 lipca 2017 r.

Kasację od powyższego wyroku wywiódł Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny zarzucając:

- rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego - art. 343 § 6 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwie sformułowanego wniosku prokuratora o skazanie W. Z. za czyny z art. 193 k.k. i art. 217 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz z art. 217 § 1 k.k. i art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na posiedzeniu i wydanie wyroku zgodnego z tym wnioskiem, w następstwie czego doszło do rażącej obrazu przepisu art. 69 § 1 k.k. poprzez warunkowe zawieszenie wykonania wymierzonej oskarżonemu kary łącznej 7 miesięcy pozbawienia wolności mimo, że w czasie popełnienia zarzuconych przestępstw był on skazany na karę pozbawienia wolności.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna.

Rację ma skarżący argumentując, że zaskarżone orzeczenie jest wadliwe, gdyż zostało wydane z rażącym i mającym istotny wpływ na jego treść naruszeniem przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 k.k.

Zgodnie z treścią tego przepisu sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przypisanego mu przestępstwa nie był już skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające dla osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa.

Jak słusznie podnosi skarżący, W. Z. nie spełniał tego wymogu, ponieważ w dacie popełnienia przypisanych mu czynów był skazany wyrokiem Sądu

Rejonowego w W. z dnia 22 listopada 2016 r., sygn. II K (...), prawomocnym z dniem 30 listopada 2016 r., za czyn z art. 178a § 1 k.k., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat.

Jak słusznie argumentuje skarżący, nie ma przy tym znaczenia, iż wskazana okoliczność nie była znana Sądowi Rejonowemu w W. w czasie orzekania w sprawie o sygn. akt II K (...) (nie wynikała, ani z załączonej do akt sprawy informacji z Krajowego Rejestru Karnego z dnia 30 listopada 2016 r., ani z informacji podawanych przez oskarżonego odnośnie jego wcześniejszej karalności.), bowiem wymóg niekaralności sprawcy na karę pozbawienia wolności w czasie popełnienia przestępstwa będącego przedmiotem osądu - jako przesłanka warunkująca możliwość zastosowania w rozpoznawanej sprawie instytucji warunkowego zwieszenia wykonania kary - ma charakter bezwzględny. Natomiast karalność jest okolicznością obiektywną, wobec czego nie ma znaczenia, czy Sąd orzekający miał wiedzę o tym fakcie.

W świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, ustanowiony w art. 69 § 1 k.k. warunek - do zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności - braku skazania na „karę pozbawienia wolności” odczytywać należy jako obejmujący zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt V KK 42/17, Lex nr 2281290).

Wobec powyższego niewątpliwym jest, że na gruncie przedmiotowej sprawy, w świetle dyspozycji przepisu art. 69 § 1 k.k. w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015r., nie było możliwości warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej wobec skazanego W. Z. kary 7 miesięcy pozbawienia wolności. Jest przy tym oczywiste, że wykazana wyżej obraza prawa materialnego miała istotny wpływ na treść wyroku skazującego na karę pozbawienia wolności.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.